

Abadía de Sant Josep de Clairval

Carta de l'Estiu 2015

Estimats Amics,

ENCARA que no puguem justificar-ho tot, almenys podem «**E** disculpar la intenció». Aquestes paraules que mostren clarament la bondat permetent facilitar les relacions humanes, i construir la pau en la societat, les escrivia la mare Maria MacKillop quan tenia molts motius de sofriment, a causa d'alguns prelats de l'Església.

Maria MacKillop neix el 15 de gener de 1842 a Fitzroy, prop de Melbourne (Austràlia). Els seus pares eren immigrants escocesos. Des de fa unes dècades, aquesta illa continent que és Austràlia, s'ha convertit en una terra d'adopció per a un nombre creixent d'immigrants, arribats sobretot de la Gran Bretanya i Irlanda. Quan neix Maria MacKillop, un monjo benedictí de Downside (Anglaterra) Monsenyor Beda Polding, acaba de ser designat primer administrador apostòlic d'Austràlia, Tasmània i Nova Zelanda. Aquesta extensa rectoria està composta de 28 sacerdots per a donar servei a 40.000 catòlics, en un territori gairebé tan gran com Europa.

Una mirada impossible d'oblidar

Maria creix en un entorn difícil. La manca de sentit pràctic del pare, les exigències, a voltes exagerades de la mare i l'arribada de nombrosos germans i germanes, l'obliga a suportar càrregues familiars feixugues. De menuda, munta hàbilment els cavalls més salvatges i gaudeix menant els ramats de bous. Com als demés joves, a la Maria també li agraden els jocs i la dansa. L'any 1860 la fan anar a casa d'un oncle per a tenir cura dels seus nens petits. Aquests cosins són testimoni de la seva beneficiosa influència: «No podíem presentar a la Maria un treball mal fet perquè la seva mirada parlava i era impossible oblidar-la».

En aquella època, la Maria fa amistat amb Mossèn Julià Tenison Woods. Aquest sacerdot desitja crear a Austràlia una congregació de religioses docents amb la finalitat d'assegurar una educació adient per les noies catòliques, sobretot per les de família pobra. La Maria se sent cridada per Déu per a consagrar-li la seva vida; la trobada amb Mossèn Woods és decisiva. L'any 1866, juntament amb dues de les seves germanes, obre una escola a Penola (Austràlia del Sud), sota la direcció de Mossèn Julià. L'any següent, aquest és cridat a la ciutat d'Adelaida per a assistir el nou bisbe. El desplaçament resulta providencial i permet

Santa Maria MacKillop

Drets reservats

que el nou institut pugui instal·lar-se en la capital d'Austràlia del Sud. El 15 d'agost, la Maria que ha pres el nom religiós de sor Maria de la Creu i les seves companyes professen els vots; d'aquesta manera neix la primera congregació religiosa australiana: l'Institut de les Germanes de Sant Josep, conegudes amb el nom de "Josepines". Beneficiant-se del patronatge de sant Josep, les Germanes conjuguen la seva gran dedicació per a instruir la joventut, amb una insistència especial per la pobresa i un abandó molt gran en la divina Providència. En una carta dirigida a la seva mare, sor Maria deixa desbordar el seu goig d'haver-se lliurat totalment a Déu: «Quina alegria per a vostè pensar que algunes de les seves filles s'esforcen per a servir Déu en la vida religiosa, amb l'únic desig de conduir les ànimes cap a Ell. Quantes persones es perden a causa de la indiferència i la fredor dels cristians que haurien de pensar molt més en la salvació eterna dels que no coneixen encara Crist... En lloc d'això, el que fan és pensar massa en aquest pobre món... Vostè pensi, estimada mare, en el treball que queda per fer, doncs pocs són els que ho fan, i doni gràcies a Déu per haver permès que tres de les seves filles siguin les seves obreres».

L'empresa és difícil. Mossèn Julià escriu en el seu diari: «Déu volia que la seva obra triomfés amb la seva sola ajuda, i no per altres interferències. Jo tenia a la

meva disposició el que el govern, amb tots els seus recursos, mai podia comprar, a saber: la dedicació i el lliurament per la glòria de Déu que animaven, de manera tan evident, les germanes que ingressaven a l'Institut de Sant Josep». En efecte, Déu envia moltes vocacions i, ben aviat, d'arreu demanen noves religioses per a dirigir escoles. A partir de 1869, l'Institut compta amb 70 membres, la majoria dels quals ensenyen en una vintena d'escoles a Adelaida i a altres localitats d'aquella extensa diòcesi. A més a més, les Germanes es dediquen a d'altres activitats: tenir cura de persones grans, de minusvàlids, d'orfes, de rodmons i de noies mal encaminades.

Un dret fonamental

Mossèn Julià i Sor Maria de la Creu estan convençuts que l'objectiu de l'educació catòlica no ha d'estar compromesa, de cap manera, per la intervenció de l'Estat. Prefereixen ser pobres i romandre fidels als principis de la fe, abans que disposar de tots els mitjans econòmics i perdre la llibertat d'educació, essencial per assegurar una formació veritablement cristiana. D'altra banda, són conscients que, si bé els pares reben de Déu el deure d'ocupar-se de l'educació dels seus fills, han de tenir també, el dret, la llibertat i la possibilitat de buscar ajuda procedent de persones competents.

«Els pares, com a primers responsables de l'educació dels seus fills, tenen el dret de triar per a ells, una escola que correspongui a les pròpies conviccions. Aquest dret és fonamental. Quan sigui possible, els pares tenen el dret de trobar les escoles que apliquin la tasca de l'educació cristiana. Els poders públics tenen el deure de garantir aquest dret dels pares i d'assegurar les condicions reals del seu exercici» (Catecisme de l'Església Catòlica, CEC, 2229). Efectivament, les escoles representen un paper important en la formació humana, especialment en referència a la consciència moral: «L'educació de la consciència és una tasca de tota la vida. Des de ben menut, l'educació desperta el nen al coneixement i la pràctica de la llei interior, anomenada consciència moral. L'educació en el saber pensar ensenya el bon comportament; ensenya a compensar i lluitar contra la por, l'egoisme i l'orgull, a prendre consciència dels sentiments malaltissos de culpabilitat i de les actituds d'autosuficiència, fruits tots plegats de la ignorància i dels errors humans. L'educació de la consciència garanteix la llibertat i engendra la pau del cor. En la formació de la consciència, la Paraula de Déu és la llum del nostre camí; cal que l'associem amb la fe i l'oració, i que ho practiquem. Cal també que examinem la nostra consciència sota la llum de la Creu del Senyor. Sabem que en aquesta tasca estem assistits pels dons de l'Esperit Sant, ajudats pel testimoniatge o els consells de persones dignes, i guiats per l'ensenyament autoritzat de l'Església» (CEC, 1784-1785).

Per a sor Maria i les seves companyes, l'educadora ha de complir el seu deure amb gran esperit de confiança en Déu, seguint l'exemple del pare adoptiu de la Sagrada Família: «Les escoles de Sant Josep són humils, però estrictament catòliques; només pels pobres. Les germanes que s'encarreguen d'aquestes escoles són també humils i pobres en coneixements mundans. Si es dediquen a l'ensenyança és perquè es recolzen en Déu a través del seu gloriós Patró sant Josep qui dona els mitjans necessaris per a poder fer-ho. Conscients de la nostra debilitat, només gosem emprendre allò que fem a causa de l'esperança que dipositem en Déu, i perquè sabem que es complau en manifestar la seva glòria a través de la mateixa debilitat i de la misèria dels seus instruments».

Amb motiu de la cerimònia de beatificació de Maria MacKillop, a Sydney, el 19 de gener de 1995, sant Joan Pau II destacarà el significat del patronatge de sant Josep per a la nova congregació: «Sant Josep va confiar tota la seva vida a la Providència amorosa de Déu. Josep de Natzaret era un home de confiança il·limitada, car només d'aquesta manera va poder viure l'única vocació que havia rebut de Déu, la de ser Espòs de la Mare de Déu i Protector del mateix Fill de Déu».

Ens convida a reposar en Ell

El mes de maig de 1867, Mossèn Julià redacta les constitucions de l'Institut, que seran aprovades l'any següent pel bisbe d'Adelaida. El desembre de 1869, les Germanes funden una casa a Brisbane, en la regió de Queensland, però de seguida apareixen les dificultats. La mare Maria escriu al pare Julià: «Ens sentim soles; són poques les persones que pensen en nosaltres, i no hi ha cors amables i familiars que vinguin a ajudar-nos; però no, Pare, m'equivoco! En tenim un. Ja sap vostè que tenim el Sagrat Cor, aquest Cor per damunt de tots els cors; en lloc de deixar-nos soles quan estem temptades de sentir la solitud, Ell acudeix i, amb amabilitat, convida les nostres ànimes cansades a reposar en Ell. Oh! si no fos per l'amor del Sagrat Cor i la cura, sempre benèvola de la nostra Mare Immaculada, ens sentiríem molt febles i soles, però prop d'ells ens sentim fortes i sense temor, siguin quines siguin les tempestes que ens amenacen...».

Però es preparen tempestes encara més fortes. Durant l'absència de la mare Maria, es multipliquen les dificultats a Adelaida: un grup de sacerdots de la diòcesi que s'oposa feroçment al nou Institut, desitja la seva dissolució. En arribar, Monsenyor Sheil, bisbe d'Adelaida, cansat després d'un llarg viatge a Europa, on ha pres part en el primer concili del Vaticà, troba aquest clima d'hostilitat. Davant les acusacions contra les Germanes, es mostra primerament insensible perquè ha estat ell mateix qui les ha instituïdes. No obstant, poc a poc es doblega davant la causa del descontent, i els principals retrets són: el rebuig de les Germanes d'acceptar l'ajuda del govern i la

suposada incapacitat d'algunes d'elles per l'ensenyança. Monsenyor Sheil es deixa convèncer per canviar les constitucions, i extralimitant-se en els seus poders, acaba volent imposar la seva voluntat. Les Germanes però, no poden acceptar-ho, ja que segons el dret eclesiàstic, les constitucions d'una congregació religiosa, una vegada reconegudes per l'autoritat competent, no poden ser modificades sense el consentiment del capítol general de l'Institut. Davant el rebuig de la mare Maria, monsenyor Sheil adopta una postura extrema: el 22 de setembre de 1871, en presència de la comunitat, pronuncia l'excomunió contra la fundadora. Les Germanes, gairebé per unanimitat, prefereixen ser eximides dels seus vots abans que acceptar les constitucions que els vol imposar, i que no han promès seguir. En pocs dies són dispersades, privades de l'hàbit religiós i obligades a dependre de la caritat dels fidels. La Congregació deixa d'existir.

Més prop de Déu que mai

La mare Maria descriu d'aquesta manera els seus sentiments mentre el bisbe, envoltat de diversos sacerdots, dictava la sentència contra ella: «Sentia tant d'amor... una espècie de reverència per aquesta mateixa sentència que es dictava amb tanta força contra mi. No sabia com descriure aquell sentiment, però era intensament feliç i em sentia més prop de Déu que mai. Aquesta sensació de la presència tranquil·la i afable de Déu, mai l'oblidaré». Acollida caritativament per famílies amigues i ajudada moralment per una comunitat de pares jesuïtes, la mare Maria es veu obligada, per a evitar l'escàndol, a eludir els contactes amb les seves Germanes i a no vestir l'hàbit. Això li resulta enormement difícil. Des del lloc solitari on s'ha retirat, escriu: «Mai havia sentit una pau del cor tan segura i certa fins fa poc temps. La grandesa dels camins de Déu em sembla tan bella. Hi havia alguna cosa que semblava murmurar-me a cau d'orella: "Dintre d'uns anys, aquest escàndol tan penós s'haurà esborrat completament de la memòria de les persones, i l'Església s'establirà amb molta més fermesa que mai, i no solament a Adelaida sinó també en totes les colònies"».

El mes de febrer següent, monsenyor Sheil es posa greument malalt. Poc temps abans de la seva mort, s'adona que ha estat mal aconsellat i es penedeix de la injustícia que ha comès amb les Germanes. Aleshores, treu la censura que havia dictat contra la mare Maria. Per la festivitat de sant Josep, el 19 de març de 1872, les Germanes senten el goig de vestir-se de bell nou el seu hàbit religiós. No obstant això, les dificultats no falten, sobretot les materials. Hi ha dies que les Germanes no tenen suficient per a menjar. Una d'elles escriu: «Però, què importava?, teníem la mare Maria, teníem el nostre hàbit i estàvem contentes tot el dia». Per la mare Maria, el desenllaç de la situació és com un triomf. Però, lluny de cantar victòria, no es fa il·lusions pel futur: «El meu camí, escriu a la seva mare, seguirà sent el de la Creu. No busco una

altra cosa, i estimo i beneeixo la dolça Voluntat que m'ofereix aquest sentir. Em resulta del tot impossible tenir-ne un altre».

«JESÚS crida els seus deixebles a "prendre la seva creu i a seguir-lo" (Mt 16, 24). Ell "va sofrir per nosaltres, deixant-nos l'exemple perquè nosaltres seguim les seves petjades" (1 P 2, 21). Ell vol associar al seu sacrifici redemptor aquells que són els seus primers beneficiaris. Fora de la Creu no hi ha cap altra escala per pujar al cel (santa Rosa de Lima)» (CEC, 618).

El 28 de març de 1873, la mare Maria s'embarca cap a Roma amb l'objectiu de sol·licitar l'aprovació de la Santa Seu per a la seva Congregació. Així relata la seva trobada amb el Papa Pius IX: «Diumenge de Pentecosta, he tingut el goig de veure el Sant Pare i d'obtenir d'ell una benedicció afectuosa per a mi i les meves estimades Germanes... El que m'ha dit i com ho ha dit, quan ha sabut que jo era "l'excomunicada"... m'ha demostrat que el Papa té un cor de pare, i quan va posar la seva amorosa mà sobre el meu cap, vaig sentir tanta emoció que seria incapaç de descriure-ho». No deixa Europa fins a haver visitat altres països i haver-se informat sobre els millors mètodes d'ensenyança. De retorn a Austràlia, a finals de 1874, és acollida amb la més gran alegria per les seves Filles. Convoca, pel 19 de març següent, un capítol general de la Congregació per a comunicar-li les decisions romanes: La Congregació és reconeguda per la Santa Seu, mitjançant alguns canvis en la manera de viure de les religioses.

Una caritat admirable

Tal com ella ho havia previst, a pesar del suport de Roma, no falten els entrebancs. El nou bisbe d'Adelaida, monsenyor Reynolds, que en un altre temps donava suport a les Germanes de Sant Josep, es deixa convèncer de que la mare Maria no és digna del seu càrrec. Al costat d'altres bisbes australians, mai ha acceptat que l'Institut de les Germanes de Sant Josep sigui reconegut com a congregació de dret pontifici, amb un govern central no sotmès a la jurisdicció dels bisbes diocesans. Monsenyor Reynolds acaba expulsant la fundadora de la diòcesi d'Adelaida, valent-se dels drets de superior canònic. Després de dirigir-se a Sydney, la mare Maria és amablement acollida pel nou arquebisbe, el cardenal Habiten qui es converteix en el gran amic i protector de l'Institut. Ben aviat, el cardenal és nomenat per la Santa Seu per a estudiar els càrrecs presentats contra la fundadora per part de monsenyor Reynolds. En una carta dirigida a les seves Germanes, la mare Maria dona mostres d'un respecte i caritat admirables envers el bisbe que l'ha tractada tan injustament: «Hem de creure que tot s'ha fet amb bones intencions, i no oblidem mai que aquest bon bisbe ha estat molt bo per a nosaltres en el passat; certament, cal demanar-vos a totes les que realment sou les meves Filles, que mai heu de dir ni fer res, en aquests temps difícils, que pugui perjudicar el bisbe,

els seus sacerdots o el seu poble. Ara, més que mai, hem de ser humils, pacients, caritatives, i perdonar, perquè tot aquest dolor ha donat vida al bé, i més que en vindrà».

La mare Maria considera tots aquests esdeveniments dolorosos de la seva vida amb fe, recordant d'aquesta manera l'ensenyament de sant Pau: «Tot ajuda al bé dels qui estimen Déu (Rm 8, 28). «El testimoniatge dels sants no cessa de confirmar aquesta veritat: Així santa Catalina de Siena diu als "que s'escandalitzen i es rebel·len pel que els succeeix": "Tot procedeix de l'amor, tot està ordenat per la salvació de l'ésser humà, Déu no fa res que no sigui per això"» (CEC, 313).

De fet, la Providència recompensa la paciència de les Germanes, doncs el 25 de juliol de 1888, la Sagrada Congregació per la Propagació de la fe, confirma el govern central de les Germanes de l'Institut de Sant Josep i transfereix la casa mare a Sydney.

«Com podria reconèixer-nos com a filles seves?»

El mes de març de 1891 és el 25e aniversari de la fundació de l'Institut. La mare Maria escriu a les seves Germanes: «Germanes, dirigim la nostra mirada amb gran confiança cap al nostre gloriós Patró en el dia de la seva festivitat; demanem-li que ens concedeixi tot el que necessitem per a ésser humils i fidels. Si no tenim

esperit d'humilitat només serem Germanes de Sant JOSEP, de nom. Sant Josep, el nostre pare, era humil, no volia protagonisme. Si no veiés en nosaltres el desig d'imitar-lo en això, com podria reconèixer-nos com a filles seves? Com pregaria per nosaltres davant del seu fill adoptiu?... Feu ofrena de tota injustícia, real o imaginària, al nostre gloriós Patró perquè la presenti al nostre Espòs Diví, i reseu perquè no recordem mai aquestes coses. Com podríem tenir la pau i la caritat si recordéssim constantment les injúries passades?».

Els anys següents transcorren, per a la mare Maria, amb visites a les diverses cases de la Congregació a Austràlia i Nova Zelanda. El mes de gener de 1899, després d'haver exercit el càrrec durant anys, és escollida de bell nou com a superiora general. La seva salut ja no era bona. L'any 1902, és víctima d'un atac d'apoplexia que li impedeix caminar i li deixa paralytitzat el braç dret. Poc a poc recupera l'ús dels seus membres i torna a caminar, amb l'ajuda d'un caminador. Però les seves forces van minvant. Finalment, lliura la seva ànima a Déu, el 8 d'agost de 1909. Actualment, les Germanes de Sant Josep són, aproximadament, un miler, repartides entre Austràlia, Nova Zelanda, Timor oriental, Europa i Amèrica del Sud.

«Enmig de la immensitat del continent australià –subratllava sant Joan Pau II– Maria MacKillop no es va deixar desconcertar per l'enorme desert i la mala herba, ni pel desert espiritual en el qual es trobaven tants compatriotes. Va preparar amb audàcia el camí del Senyor en les situacions més compromeses... També en l'actualitat, la comunitat cristiana es troba confrontada amb nombrosos "deserts" moderns: el de la indiferència, la intolerància, la desolació del racisme, el menysteniment per altres éssers humans, l'esterilitat de l'egoisme i de la infidelitat; tot plegat, el pecat sota totes les formes i expressions, i l'escàndol del pecat magnificat pels mitjans de comunicació socials. Si l'Església recorda contínuament la llei de Déu, inscrita en el cor humà i revelada en l'Antic i el Nou Testament, no ho fa per una inclinació arbitrària cap a una tradició superada i amb perspectives passades de moda, sinó perquè l'ésser humà allunyat del seu Creador i Redemptor, no pot realitzar-se en la seva destinació ni pot trobar la pau».

El Papa Benet XVI va canonitzar Maria MacKillop el 17 d'octubre de 2010. Demanem a la canonitzada que ens condueixi a través de la humilitat, del perdó i d'una profunda caritat envers tothom, pel camí de la veritable pau, que és JESUCRIST.

Dom Antoine Marie
— — o.s.B.

• Per rebre (gratuïtament) la Carta de l'Abadia de Sant Josep de Clairval, cal adreçar-se a l'Abadia, les dades de la qual s'assenyalen tot seguit.

• Rebrem amb molta gratitud totes les adreces de possibles lectors que ens facin arribar.

• Ajuts:

Transferència bancària: Caixa Duero (Madrid): C.C.C. 2104 - OF.:3335 - D.C.: 07 - Núm: 9113949609.

Xecs ordinaris en euros o en dòlars a nom de "Abbaye Saint-Joseph de Clairval".

Targeta de crèdit: cf. la nostra pàgina www.clairval.com

Abbaye Saint-Joseph de Clairval (Ed. catalana) ISSN: 1956-3914 - Dépôt légal: date de parution - Directeur de publication: Dom Antoine Beauchef - Imprimerie: Traditions Monastiques - 21150 Flavigny-sur-Ozerain.

ABBAYE SAINT-JOSEPH DE CLAIRVAL – 21150 FLAVIGNY-SUR-OZERAIN – FRANCE

Fax : 0033 3 80 96 25 29 – E-mail : abbaye@clairval.com – <http://www.clairval.com/>